

February 2024 | SK

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SL
- SV

Available Languages:

ÚVODNÍK

Úvodník

Nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu sú pre EÚ kľúčové v boji proti euroskepticizmu a krajnej pravici. Na základe výsledku volieb sa bude formovať politické prostredie EÚ a vymedzí sa aktívna a inkluzívna úloha občanov a organizácií občianskej spoločnosti.

V tejto súvislosti EHSV, domov organizovanej občianskej spoločnosti, organizuje 4. – 7. marca 2024 prvý *Týždeň občianskej spoločnosti* s názvom *Povstaňte za demokraciu!*

Na tomto podujatí sa stretnú ľudia všetkých vekových kategórií a z rôzneho prostredia vrátane mladých ľudí, novinárov zo všetkých členských štátov EÚ, zástupcov organizácií občianskej spoločnosti, zainteresovaných strán a inštitúcií EÚ, ktorí sa zapoja do živých diskusií a zdôraznia prínos občianskej spoločnosti k sociálnym, politickým a hospodárskym otázkam, ktoré ovplyvňujú náš každodenný život.

Keďže demokracia sa začína účasťou, toto nové hlavné podujatie EHSV bude spájať päť hlavných iniciatív:

- Dni ob?ianskej spolo?nosti, kde ?udia vyjadria svoje o?akávania týkajúce sa k?ú?ových otázok pre naše demokracie
- Európska iniciatíva ob?anov je každoro?né stretnutie na vysokej úrovni pre budúcich organizátorov európskej iniciatívy ob?anov, na ktorom si stanovujú svoj ?alší legislatívny cie?,
- Podujatie Vaša Európa, váš názor, je jedine?né podujatie pre mládež, ktoré približuje EÚ mladým ?u?om z ? lenských štátov EÚ a tretích krajín vrátane mladých zástupcov z kandidátskych krajín EÚ a Spojeného krá? ovstva,
- Cena pre ob?iansku spolo?nos?, ktorou sa tohto roku odmenia tvorivé a inovatívne neziskové projekty za ich podporu ?u?om s duševnými poruchami,
- a v neposlednom rade je to Seminár pre novinárov s ú?as?ou novinárov zo všetkých ?lenských štátov EÚ, ktorí sa z prvej ruky oboznámia s ?innos?ou výboru v praxi a budú o nej informova? vo svojich krajinách.

Náš Týždeň občianskej spoločnosti bude vhodnou platformou pre organizovanú občiansku spoločnosť a občanov na vyjadrenie ich názorov na kľúčové otázky nového legislatívneho obdobia v EÚ. A čo je najdôležitejšie, podporí účasť voličov a proeurópsky postoj.

Podnety získané v rámci Týždňa občianskej spoločnosti a od jeho účastníkov budú podkladom pre uznesenie, v ktorom sa stanovia hlavné posolstvá občianskej spoločnosti pre demokratickejšiu Európu so zreteľom na voľby do Európskeho parlamentu.

Vyzývam vás, aby ste s nami spojili sily v tomto dôležitom úsilí: prispejte do našich diskusií a povzbuďte občanov a združenia, aby sa zúčastnili na voľbách do Európskeho parlamentu. Nepremeškajte túto príležitosť! EÚ potrebuje, aby jej občania vyjadrili svoj názor a neváhali sa zapojiť.

Laurenţiu Plosceanu

podpredseda pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

20. februára 2024

Konferencia na tému „Kríza bývania v Európe – ako ďalej“

23. februára 2024

Spoznajte šampiónov excelentnosti

4. – 7. marca 2024

Týždeň občianskej spoločnosti

8. marca 2024

Zriedkavé choroby v EÚ: spoločné kroky pri formovaní európskej referenčnej siete

14. marca 2024

Účinná právna ochrana a prístup k spravodlivosti

20. – 21. marca 2024

Plenárne zasadnutie EHSV

K VECI

Naším hosťujúcim autorom je člen EHSV Pietro Vittorio Barbieri, ktorý sa podelil o svoje názory na význam občianskeho dialógu a zabezpečenie toho, aby mal v európskej agende náležité miesto.

OB?IANSKY DIALÓG: NAJVYŠŠÍ ?AS PRESKÚMA? ?LÁNOK 11 ZEÚ

Pietro Vittorio Barbieri

Prijatie stanoviska o občianskom dialógu nemôže byť koncom procesu. Určite ide o zásadný posun k pokroku, keďže bolo vypracované na žiadosť belgického predsedníctva, a preto by mohlo byť zaradené do programu Európskej únie.

Namiesto opisu stanoviska by bolo vhodnejšie pochopiť tento proces. Občiansky dialóg je v prvom rade miestom, kde ľudia môžu diskutovať o svojich programoch a cieľoch, kde sa za rovnakých podmienok stretávajú inštitucionálne a neinštitucionálne zainteresované strany.

Zastupiteľskú demokraciu však treba chrániť pred pokusmi neliberálnych subjektov o jej oslabenie. Rôzne formy populizmu vyvolávajú veľké obavy, pretože narúšajú priestor pre účasť občanov. Je preto nevyhnutné a naliehavé preskúmať článok 11 ZEÚ. Keď bol tento článok prvýkrát napísaný, bolo jasné, že liberálna demokracia si vyžaduje účasť sprostredkovateľských orgánov, ako sú sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti. Tieto orgány vyjadrujú názory ľudí – podnikateľov, ktorí prevádzkujú veľké spoločnosti alebo MSP, pracovníkov, odborníkov, spotrebiteľov, menšín, ako sú migranti, osoby so zdravotným postihnutím a Rómovia, a všetkých subjektov zapojených do európskych a medzinárodných združení pre ľudské práva. „Sloboda, demokracia, ľudské práva a právny štát patria medzi základné hodnoty, na ktorých je založená Európska únia. Sú zakotvené v zmluvách EÚ a tvoria podstatu identity EÚ. V posledných rokoch sú však tieto hodnoty vystavené veľkému tlaku. Európa čelila bezprecedentným krízam, ktoré prehĺbili sociálne a hospodárske nerovnosti a otriasli dôverou občanov EÚ v demokratické inštitúcie," vyhlásil Oliver Röpke vo svojom inauguračnom prejave. Pre riešenie týchto výziev má občiansky dialóg kľúčový význam. Ako uviedol nový predseda vo svojom prejave o EHSV ako inštitúcii, dvere inštitúcií EÚ musia zostať vždy otvorené, aby bolo možné vypočuť si, čo majú občania na srdci.

Diskusia v študijnej skupine, ktorá vypracovala toto stanovisko, bola dobrým príkladom občianskeho dialógu, v rámci ktorého sa účastníci navzájom počúvajú a rokujú o znení, obsahu a cieľoch.

Dohodli sme sa na niektorých požiadavkách, ktoré budú predložené európskym inštitúciám v záujme posilnenia občianskeho dialógu. Cieľom bolo dosiahnuť medziinštitucionálnu dohodu, ktorá bude základom stratégie a akčného plánu.

Ide o pokrok, o posun vpred ako jeden z mnohých, ktoré EHSV dosiahol od roku 1999 prostredníctvom interných diskusií medzi subjektmi, ktoré zastupuje. Teraz však musí tento posun nastať v praxi, treba ho podporiť a vydláždiť cestu k prijatiu zo strany Európskej únie.

JEDNA OTÁZKA PRE...

V našej rubrike „Jedna otázka pre...“ sme sa Emilie Prouzet, členky EHSV a spravodajkyne stanoviska EHSV na tému „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, spýtali, čo je potrebné na zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti v EÚ. Prijatie tohto stanoviska je naplánované na marcovom plenárnom zasadnutí.

EMILIE PROUZET: DLHODOBÁ KONKURENCIESCHOPNOS?, MAPOVANIE FAKTOROV A AKTÉROV S CIE?OM VYTÝ?I? CESTU VPRED

V minulom roku sa konkurencieschopnosť posunula na vyššiu úroveň priorít EÚ v európskej politike a nikto nemôže ignorovať jej význam pre budúcnosť EÚ.

Konkurencieschopnosť bola kľúčovou témou výročného prejavu predsedníčky Komisie Ursuly von der Leyenovej o stave Únie v Európskom parlamente v septembri minulého roka. Predsedníčka Von der Leyenová sa zaviazala urobiť všetko, čo je potrebné, na ochranu konkurenčnej výhody Európy.

Európske podniky majú ťažkosti s náborom kvalifikovanej pracovnej sily, regulácia kľúčových odvetví je prísnejšia ako v ostatných konkurenčných krajinách, konkrétne v Spojených štátoch amerických a Číne, investície do výskumu a vývoja sú nižšie a fyzická a digitálna infraštruktúra brzdí obchod a hospodársky rast. Tieto výzvy sú dobre známe a zdokumentované vo viacerých štúdiách.

Predsedníčka Von der Leyenová tiež poverila Maria Draghiho, bývalého prezidenta Európskej centrálnej banky, aby predložil konkrétne návrhy na zlepšenie konkurencieschopnosti EÚ. Tento krok vítame. Dobré návrhy však nebudú stačiť, musí existovať aj politická vôľa a schopnosť vykonávať ich.

EÚ si stanovila za cieľ posilniť svoju odolnosť a vplyv vo svete, ale stráca konkurencieschopnosť potrebnú na dosiahnutie tohto cieľa. Predpokladá sa, že podiel EÚ na svetovom hospodárstve sa bude neustále znižovať z takmer 15 % na iba 9 % do roku 2050.

Preto je nevyhnutné zlepšiť produktivitu a konkurencieschopnosť EÚ. EÚ musí na tento účel prijať program v oblasti konkurencieschopnosti, ktorý bude v súlade so zásadami jednotného trhu a sociálneho trhového hospodárstva výhľadovo orientovaný, dobre vymedzený a koordinovaný a podporí prosperitu podnikov a pracovníkov, pričom zlepší ich schopnosť inovovať, investovať a obchodovať a súťažiť na globálnom trhu v

záujme spoločného blaha a stimulovať náš prechod na klimatickú neutralitu. To je nevyhnutné nielen na zabezpečenie budúcej prosperity, inovácií, investícií, obchodu a rastu, ale aj na vytváranie kvalitných pracovných miest a zvýšenie životnej úrovne.

Podniky EÚ preto majú v súvislosti s touto novou dynamikou jasné očakávania a žiadajú zmenu pozície konkurencieschopnosti v širšom dlhodobom hospodárskom a spoločenskom rámci.

EHSV sa snaží identifikovať faktory a aktérov s vplyvom na dlhodobú konkurencieschopnosť a produktivitu, ktoré sa musia zohľadniť v komplexnej vízii. Pracujeme na ekosystémoch konkurencieschopnosti s cieľom vysvetliť Komisii, ktoré ukazovatele by sa mali ďalej posilňovať alebo dopĺňať.

Zdá sa teda, že prístup k posudzovaniu problémov a spôsobu ich riešenia orientovaný na jednotlivé krajiny je kľúčovým aspektom, ktorým sa Komisia dostatočne nezaoberala vo svojich dvoch oznámeniach o dlhodobej konkurencieschopnosti.

Všeobecnejšie Komisia vypracovala zoznam 17 faktorov výkonnosti, ktoré sa majú každoročne posudzovať pri deviatich rozmeroch konkurencieschopnosti, ktoré identifikuje. Je však tiež potrebné, aby ich členské štáty v plnej miere rešpektovali a aby Komisia mala k dispozícii vhodné prostriedky, ktorými by ich k tomu zaviazala. A to je to, čo žiadame.

Pokiaľ ide o ukazovatele, za najdôležitejšie považujeme tieto:

1. Prístup k financovaniu za primerané náklady bez toho, aby boli penalizované budúce generácie.
2. Musíme investova? do verejných služieb a kritickej infraštruktúry a lepšie mera? tieto investície. V tejto súvislosti navrhujeme šes? parametrov hodnotenia.
3. V oblasti výskumu a inovácie má zásadný význam zvýšená spolupráca ?i už medzi verejným a súkromným sektorom alebo na regionálnej alebo svetovej úrovni.
4. Pokia? ide o dátové siete a energetiku, k?ú?ovými slovami sú bezpe?nos?, cena a klimatická neutralita.
5. Z h?adiska obehovosti už úlohu EÚ netreba preukazova?, musíme však venova? pozornos? vyváženiu hospodárskej sú?aže medzi hospodárskymi subjektmi.
6. Legislatívny rámec EÚ pre digitalizáciu je priekopníkom, pokia? ide o pripojite?nos?, umelú inteligenciu, dáta at?. V tejto súvislosti musíme prija? výzvu vyváži? ?udské aspekty a prís?uby digitálnych technológií.
7. Vzdelávanie a odborná príprava musia by? schopné reagova? na demografické a sociologické výzvy.
8. A napokon, pokia? ide o strategickú autonómiu a obchod, naša závislos? je našou slabinou. Podniky sa musia zreorganizova? a EÚ musí poskytnú? podporný rámec na riešenie tejto výzvy.

Na záver v súvislosti s jednotným trhom dôrazne pripomíname, že je potrebné, aby sa členské štáty riadili pravidlami *acquis communautaire* a zásadami zmlúv. Odstránenie prekážok a skutočnú kontrolu, politickú vôľu vlád EÚ realizovať to, čo vyrokovali v Bruseli, a schopnosť Komisie pracovať v medzirezortných útvaroch, a nie izolovane, čo prispieva k väčším nezrovnalostiam, to je to, čo potrebujeme.

Treba to stále pripomínať.

Spoľahnime sa v tejto súvislosti na Brusel, pokiaľ ide o výsledky kontrol konkurencieschopnosti, a využívajme regionálne priemyselné klastre na vnútroštátnej úrovni. Nástroje existujú, tak ich používajme.

MIMORIADNY HOS?

Našou mimoriadnou hostkou je portugalská diplomatka, političkа, členka Portugalskej socialistickej strany Ana Gomes, ktorá píše o nebezpečenstve populizmu, vzostupe krajne pravicových strán a potrebe bojovať proti týmto javom a brániť naše hodnoty.

V roku 1980 odštartovala kariéru diplomatky, počas ktorej zastávala viaceré posty, a to aj v Organizácii Spojených národov v Ženeve a New Yorku. V období 1999 – 2003 pracovala na portugalskom veľvyslanectve v Jakarte, najprv ako vedúca oddelenia pre portugalské záujmy a neskôr ako veľvyslankyňa. Počas tohto pôsobenia zohrávala úlohu v procese vedúcom k nezávislosti Východného Timoru a k obnoveniu diplomatických vzťahov medzi Portugalskom a Indonéziou.

V rokoch 2004 – 2019 bola poslankyňou Európskeho parlamentu. Hlavnými oblasťami jej záujmov boli zahraničné vzťahy, ľudské práva, bezpečnosť a obrana, medzinárodný rozvoj, rodová rovnosť a boj proti daňovým únikom, praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

V roku 2021 bola kandidátkou socialistov v portugalských prezidentských voľbách, keď jej súperom bol dovtedajší prezident Marcelo Rebelo de Sousa. Skončila na druhom mieste a podarilo sa jej poraziť kandidáta krajne pravicovej strany Chega.

V súčasnosti pokračuje vo svojom politickom aktivizme ako bojovníčka za ľudské práva, integritu a transparentnosť vo verejnom živote, ako aj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti. Na portugalskej televíznej stanici SIC Notícias sa objavuje každý týždeň vo vlastnej relácii s názvom A opinião de Ana Gomes (Názor Any Gomes), v ktorej komentuje politické dianie.

ANA GOMES: VZOSTUP KRAJNEJ PRAVICE V EURÓPE – PRÍ?INY A NEVYHNUTNÉ NÁPRAVNÉ OPATRENIA

Európa tento ťažký boj zanedbáva a zaostáva v ňom. Zvrátiť posilňovanie krajnej pravice sa v súčasnosti ukazuje ako náročná úloha. Keď bol nacizmus v roku 1945 porazený, predpokladalo sa, že extrémistické hnutia stratia svoj vplyv a priestor na pôsobenie. Nestalo sa tak. Demokratický model umožnil krajnej pravici prežiť a zosilnieť pre nespokojnosť a frustráciu ľudí. Krajná pravica ťaží z osemdesiatročnej tolerancie a ľahostajnosti európskych liberálnych demokracií. Predstierala, že hrá demokratickú hru, no nikdy sa nevzdala svojej ambície zničiť demokraciu zvnútra, ak sa dostane k moci.

A je blízko k úspechu: krajná pravica v rámci tzv. národnej suverenity už získala moc vo vládach viacerých krajín, napríklad v Orbánovom Maďarsku a na Ficovom Slovensku. V Poľsku bola pri moci osem rokov s vládou PiS (Prawo i Sprawiedliwosc/Právo a spravodlivosť) až do nedávnych októbrových volieb.

Aj v Európskej únii sa krajná pravica snaží podkopať a zničiť demokraciu. Vývojom informačných a komunikačných technológií za posledných tridsať rokov prostredníctvom digitálnych platforiem a sociálnych médií sa schopnosť neonacistických a neofašistických skupín komunikovať, zviditeľniť sa a získať moc v celosvetovom meradle dramaticky zvýšila. Slobodu prejavu v demokratických krajinách využívajú na to, aby prostredníctvom digitálnych platforiem a sociálnych médií šírili a naďalej opakovali myšlienky xenofóbie a rasizmu. V reálnom čase koordinujú stratégie na spochybnenie občianskeho poriadku, ktorého sú súčasťou. Faktom je, že demokracia poskytuje hnutiam, ktoré sa ju snažia zničiť, objektívne podmienky, ktoré sú priaznivé pre ich rozvoj a spoločenský prienik – vrátane štátneho financovania.

Krajná pravica našla v Európe živnú pôdu pre svoj rast, pretože neoliberálna politika a finančný kapitalizmus Reaganovej hospodárskej politiky zastavili rozvoj a zhoršili sociálny blahobyt stredných vrstiev, ktoré boli základom budovania a úspechu Európy. V dôsledku neoliberalizmu došlo k deregulovaniu a brzdeniu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, poklesu reálnych miezd v prospech kapitálu, zníženiu sociálnych dávok a obmedzeniu verejných služieb a sektor bývania bol ponechaný napospas špekulantom s nehnuteľnosťami. Európske vlády sa pustili do nebezpečných pretekov v predaji zlatých víz kleptokratom a oligarchom na celom svete. Trhová kríza a daňový dumping, ktorý spôsobuje nespravodlivú hospodársku súťaž na vnútornom trhu, slabá podpora malých a stredných podnikov zo strany Bruselu a Frankfurtu, ako aj slabá ochrana zamestnanosti a kúpnej sily zvýšili v Európe za posledných pätnásť rokov vlnu nespokojnosti.

Ide o tragickú politickú chybu, ktorá je príčinou klesajúcej účasti ľudí vo voľbách do Európskeho parlamentu a nárastu počtu kresiel krajne pravicových strán v Európskom parlamente. Vzkriesenie nacisticko-fašistickej ideológie je dôsledkom modelu úsporných opatrení, ktorý sa uplatňuje v Európe. Ochránil finančný systém, no zlyhal v oblasti hospodárskej a daňovej spravodlivosti a nereagoval na problémy, želania a očakávania občanov. Viedlo to k oživeniu starej propagandy rasistických a identitárnych ideológií, ktoré vždy číhajú v pozadí a sú pripravené chopiť sa príležitosti vrhnúť ľudstvo späť na nižšiu civilizačnú úroveň. Toto podnecovanie kultúrnej a náboženskej nenávisti je dnes prítomné v našich životoch, na obrazovkách, na sociálnych sieťach, v dezinformáciách, ktoré sa neustále šíria. Stratégie, ktoré sa v minulosti používali pri nástupe autoritárskych diktátorov alebo vodcov k moci, dlhodobo spočívajú v tom, že v občanoch vyvolávajú strach a neistotu, strašia ich islamizáciou, hlásajú koniec nadradenosti bielej rasy alebo židovsko-kresťanskej identity a démonizujú rómsku komunitu ako závislú od sociálnych dávok.

Dnes im európske vlády umožňujú poukazovať na „nebezpečenstvo prisťahovalectva“ v starnúcej Európe, ktorá nevyhnutne potrebuje dovážať časť svojej pracovnej sily, aby sa udržala a hospodársky rástla. Deje sa tak napriek tomu, že počet utečencov a migrantov prichádzajúcich do EÚ je v súčasnosti nízky. Menej, ako by potrebovala európska populácia a pracovná sila. Xenofóbna a rasistická rétorika však v Európe pretrváva. Stále tu neexistuje bezpečný a účinný právny rámec na prijímanie a integráciu migrantov, čo naďalej podporuje mafie zapojené do obchodovania s ľuďmi. Migrujúci pracovníci mali zásadný význam pre obnovu povojnovej Európy a budovanie EÚ. Pre pokrok Európy bude mať príspevok migrantov aj v nasledujúcich desaťročiach zásadný význam. Krajná pravica si to uvedomuje. Mnohí z jej finančných podporovateľov využívajú migrantov vo svojich priemyselných odvetviach a podnikoch.

Bude však pokračovať vo svojej hre, vzbudzovať strach, manipulovať so svedomím a tiež využívať ľahostajnosť slabých a nestabilných národných a európskych lídrov, pokiaľ ide o strategickú víziu, naše

hodnoty a zásady. Demokrati a zástancovia európskej myšlienky však môžu reagovať len jedným spôsobom – bojom za naše hodnoty. Za demokraciu, slobodu, dôstojnosť a mier v Európe.

UKRAJINA PO DVOCH ROKOCH

Teťanu Oharkovovú, ukrajinskú novinárku žijúcu v Kyjeve, sme požiadali, aby pre nás urobila snímku, ktorá bude symbolizovať dnešnú Ukrajinu dva roky po invázii Ruska, ktorá sa začala 24. februára 2022. Poslala nám fotografiu, ktorú vyhotovila počas svojho cestovania po krajine na podporu ukrajinských jednotiek. Tu je fotka, o ktorú sa chce s našimi čitateľmi podeliť, a príbeh o tom, ako a prečo vznikla.

Teťana Oharkovová má doktorský titul z literatúry z parížskej Université Paris-Est Créteil Val-de-Marne, prednáša na Kyjevsko-mohyľanskej akadémii v Kyjeve, je novinárkou a vedúcou medzinárodnej osvety mimovládnej organizácie Ukrajinské krízové mediálne centrum. Žije v Kyjeve.

© TETYANA OGARKOVA

KDE BOLO, TAM BOLO, BOL RAZ JEDEN DOM...

Zničený dom v dedine Vremivka neďaleko Novej Novosilky, epicentra ukrajinskej protiofenzívy v lete 2023.

Tieto dediny v ukrajinskej stepi na križovatke troch regiónov (Donecko, Dnipro a Záporožie) a ďaleko od veľkých miest obývajú Gréci vysídlení z Krymu od 18. storočia. V roku 2022 odolávali ruskej ofenzíve za cenu úplného zničenia nepriateľským delostrelectvom. Tu, na tomto strategickom mieste, ktoré by mohlo byť kľúčom k oslobodeniu pobrežia Azovského mora, dnes Ukrajina, dva roky po ruskej invázii, bráni svoju pozíciu.

VO?BY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU 6. – 9. JÚNA 2024: JA IDEM VOLI?. A ?O VY?

V našej novej rubrike „Ja idem voliť. A čo vy?“ od decembra 2023 do júna 2024 prezentujeme názory našich hostí na to, ako a prečo sa treba zúčastniť na voľbách do Európskeho parlamentu. Tentoraz je naším hosťom Andrej Matišák, zástupca vedúceho zahraničného oddelenia najväčšieho slovenského denníka *Pravda*.

SLOVAXIT NIE JE NA PROGRAME. HOCI ...

Andrej Matišák

Vitajte na Slovensku! Vitajte v krajine európskych rekordov.

Nie, nehovorím o výnimočnom počte zámkov, luxusných kúpeľoch alebo krásnych horách. Mám na mysli politické rekordy Slovenska, ktoré nás, žiaľ, umiestňujú na koniec rebríčka.

Prvýkrát Slováci hlasovali vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2004. Odvtedy má moja krajina vždy najnižšiu volebnú účasť. Vždy.

V roku 2014 hlasovalo v európskych voľbách len 13,05 % voličov. Bol som si vtedy taký istý, že účasť bude nižšia ako 15 %, že som takmer požiadal o bankový úver, aby som založil stranu. Aj dnes si spätne myslím, že som mal šancu stať sa europoslancom.

Teraz však vážnejšie: ako vnímajú Slováci a Slovenky Európsku úniu v súčasnosti? Ako pokladničku, z ktorej môžu vyberať peniaze? To určite áno. Problém však je, že tieto finančné prostriedky EÚ Slovensko ani nevie účinne využiť. Aj v tom patríme medzi najhorších.

Naratív, že Brusel rozhoduje o všetkom, je všeobecne rozšírený. Samozrejme, hovorí sa to aj v iných krajinách. Slovenskí politici však tento naratív doviedli k dokonalosti. Ak sa niečo podarí, je to ich zásluha. Ak niečo nevyjde, „je na vine opäť Brusel“, a tomuto naratívu odoláva veľmi málo politikov.

Problém je však aj na strane médií, ktoré o témach EÚ často informujú veľmi povrchne. Novinári sa vyhýbajú témam súvisiacim s EÚ, pretože sú podľa ich názoru nezaujímavé. Preto ak o nich informujú, sústreďujú sa predovšetkým na problematické otázky, či už skutočné alebo vymyslené.

Rád by som povedal niekoľko slov o podnikateľskom sektore. Podnikatelia len zriedka verejne hovoria o výhodách EÚ. Aj oni sa radšej sťažujú na príkazy a nariadenia z Bruselu.

Všetky tieto faktory viedli k tomu, že na Slovensku sa podľa prieskumov čoraz viac rozširuje euroskepticizmus. Ak k tomu pridáme všetky dezinformácie, a to aj z Ruska, ktoré chcú terajší vládnuci politici využiť na svoje účely, dostaneme výbušný kokteil nezáujmu a hnevu.

Nie, Slovaxit zatiaľ nie je na programe dňa. Možno však o ňom budeme počuť viac v prípade, že Slovensko príde o nárok na finančné prostriedky EÚ.

Ak sa chceme vyhnúť temnému scenáru, politickí lídri na Slovensku musia konečne prijať EÚ ako priestor, ktorý je nevyhnutný pre fungovanie krajiny, a podľa toho sa správať. Žiaľ, už teraz je jasné, že značná časť súčasnej slovenskej politickej reprezentácie by sa radšej pustila do boja s EÚ, aby si chránila svoje záujmy, nech sa deje čokoľvek.

To znamená, že všetci voliči, ktorým záleží na EÚ, musia svojim príbuzným, priateľom a dokonca aj cudzím ľuďom hovoriť o jej význame. Nie je to ľahká úloha a nie je jasné, aký bude výsledok. Každá iná alternatíva je však horšia.

AKTUALITY EHSV

Belgické predsedníctvo Rady EÚ žiada EHSV, aby podporil jeho k?ú?ové priority

Konkurencieschopnosť, MSP a sociálne začlenenie sú v centre programu belgického predsedníctva. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) predkladá politické odporúčania týkajúce sa vzťahu medzi správou hospodárskych záležitostí, dlhodobým inkluzívnym rastom a udržateľnou bezpečnosťou, ako aj sily sociálneho hospodárstva v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

V prvom polroku 2024 Belgicko trinástykrát predsedá Rade Európskej únie. O prioritách predsedníctva sa diskutovalo počas dvoch diskusií, ktoré EHSV zorganizoval na svojom januárovom plenárnom zasadnutí.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** vyjadril uznanie predsedníctvu za to, že do práce zapojilo sociálnych partnerov. Belgické predsedníctvo uzatvára inštitucionálny cyklus EÚ, čo si vyžaduje, aby krajina riešila legislatívne kompromisy a usmerňovala Radu EÚ počas kampane a volieb do Európskeho parlamentu.

Podpredseda belgickej vlády **David Clarinval** stručne predstavil názory predsedníctva na reformu spoločnej poľnohospodárskej politiky, ochranu samostatne zárobkovo činných osôb a priemyselnú politiku EÚ. Predsedníctvo chce prostredníctvom 13 poradných stanovísk, o ktoré požiadalo EHSV, prispieť k diskusiám o strategickom programe na roky 2024 – 2029. Medziinštitucionálne vyhlásenie očakávané v apríli sa zameria na budúcu sociálnu agendu EÚ. Medzi priority predsedníctva patrí zelená a sociálna transformácia, ako aj riešenie klimatickej krízy a krízy v oblasti biodiverzity. V centre dialógu sociálnych partnerov EHSV je dôraz predsedníctva na spravodlivú mobilitu pracovnej sily a udržateľnú sociálnu ochranu. Kľúčovou oblasťou záujmu bude aj posilnenie európskej konkurencieschopnosti, podpora MSP a vyvážená obchodná politika pre

globálnu Európu. (tk)

Podoba európskeho po?nohospodárstva v budúcnosti: EHSV vyzýva k odolnos?i a udržate?nosti

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) formuje víziu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) po roku 2027 s cieľom zabezpečiť odolnosť a udržateľnosť európskeho poľnohospodárstva. Na základe žiadosti belgického predsedníctva Rady EÚ EHSV vypracoval stanovisko prijaté v januári. Zdôraznil v ňom potrebu stabilného a dlhodobého politického rámca, ktorý by podporoval udržateľnú výrobu potravín, otvorenú strategickú autonómiu a rozvoj vidieka.

Toto odvetvie, v ktorom je 94,8 % poľnohospodárskych podnikov v EÚ v rodinnom vlastníctve, čelí výzvam, ako sú nižšie príjmy, klesajúci počet poľnohospodárskych podnikov, ťažkosti s generačnou výmenou a významný odlev pracovnej sily. Napriek zníženiu rozpočtových prostriedkov vyčlenených na SPP (menej ako 25 % v roku 2021) EHSV požaduje financovanie SPP, ktoré bude zodpovedať jej cieľom v oblasti udržateľnosti. Odporúča sa prechod od základnej podpory príjmu k finančným stimulom pre environmentálne a sociálne služby, čím sa malým rodinným poľnohospodárskym podnikom umožní flexibilita počas prechodného obdobia.

Obavy týkajúce sa primeranej životnej úrovne poľnohospodárov EÚ, ktorú ešte zhoršuje inflácia, nepredvídateľný vývoj na trhu s energiou a zmena klímy, poukazujú na potrebu reforiem SPP. EHSV by uvítal, keby sa tieto výzvy riešili v rámci SPP po roku 2027, ktorá by sa mala zamerať na dôstojné pracovné podmienky, podporu zdravšieho stravovania, zníženie plytvania potravinami a reguláciu trhov s potravinami. Na zmiernenie vplyvu zvyšovania cien energie a prerušenia dodávok sa navrhujú proticyklické zložky a podpora výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Medzi opatreniami na boj proti extrémnym klimatickým podmienkam a posilnenie postavenia poľnohospodárov sa navrhujú systémy poistenia v rámci verejno-súkromného partnerstva a investície do inovácií a digitálnych technológií.

V súvislosti s prípravami na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 EHSV zdôrazňuje potrebu formulovať SPP tak, aby zodpovedala vyvíjajúcim sa spoločenským a poľnohospodárskym potrebám. Zdôrazňuje, že je dôležité zapojiť zainteresované strany, poskytnúť členským štátom flexibilitu a zjednodušiť administratívne postupy pri navrhovaní a adaptácii strategických plánov. Podľa EHSV by budúca SPP mala zabezpečiť rovnováhu medzi zaistením potravinovej bezpečnosti, ochranou životného prostredia a podporou dobrých životných podmienok európskych poľnohospodárov vzhľadom na globálne výzvy.(ks)

EÚ musí urýchli? reformy v oblasti konkurencieschopnosti

Európa zaostáva v konkurencieschopnosti a musí urýchlene riešiť nedostatky svojho jednotného trhu, ale spôsobom, ktorý bude prínosom tak pre podniky, ako aj pre Európanov.

Na januárovom plenárnom zasadnutí EHSV sa uskutočnila diskusia o **európskej konkurencieschopnosti a budúcnosti jednotného trhu**. Stredobodom tejto diskusie bolo stanovisko EHSV vypracované na žiadosť **belgického predsedníctva** Rady EÚ, ktoré sa zaviazalo využiť „svojich“ šesť mesiacov a zamerať sa na konkurencieschopnosť a jednotný trh. Stanovisko tiež pomôže dotvoriť **správu Enrica Lettu na vysokej úrovni o budúcnosti jednotného trhu**, ktorá má byť predložená Európskej rade v marci.

EHSV v ňom zdôrazňuje, že vnútorný trh musí čeliť veľmi odlišným výzvam, než akým čelil svet, pre ktorý bol vytvorený v 90. rokoch 20. storočia. Výsledkom je, že EÚ je vystavená mnohorakým tlakom. Musí riešiť, ako udržať rovnaké podmienky hospodárskej súťaže, keď zároveň poskytuje subvencie priemyslu s cieľom pomôcť financovať zelenú transformáciu, ako zachovať pracovné miesta v Európe a súčasne zabezpečiť, aby si podniky EÚ udržali konkurencieschopnosť, a napokon i ako zabezpečiť suroviny a zároveň pri tom dodržiavať pracovné a environmentálne normy.

Spravodajkyňa **Sandra Parthie** v tejto súvislosti uviedla, že „jednotný trh prispel k tomu, aby sa EÚ stala jedným z najsilnejších obchodných blokov na svete – táto silná pozícia sa však čoskoro oslabí. V našom stanovisku navrhujeme zamerať sa na rozvoj európskej priemyselnej politiky, ktorá nie je súhrnom 27 vnútroštátnych priemyselných politík, ale skôr skutočným európskym pohľadom na náš priemyselný potenciál.“

Ako skonštatoval generálny riaditeľ Business Europe **Markus Beyrer** vo svojom príspevku do diskusie, „máme problém s konkurencieschopnosťou. Zaostávame za našimi globálnymi konkurentmi a jednotný trh je jedným z nástrojov, ktoré máme k dispozícii na nápravu tohto stavu. Cieľom je zabezpečiť náskok na posilnenie európskeho modelu, ako ho poznáme, a to aj vrátane sociálnych aspektov.

Konfederatívny tajomník Európskej konfederácie odborových zväzov (ETUC) **Ludovic Voet** zdôraznil, že európska sociálna zmluva je základom jednotného trhu a že je potrebné ju posilniť, pričom uviedol: „V našom konkurenčnom systéme musia podniky platiť spravodlivé mzdy, ponúkať dobré pracovné miesta a nepoškodzovať životné prostredie. Európa musí udržať dynamiku spravodlivej zelenej transformácie.“

Stanovisko EHSV obsahuje návrh na vymenovanie komisára pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) v budúcej Komisii s päťročným plánom na rozvoj bezpečných, kvalitných a udržateľných služieb všeobecného hospodárskeho záujmu. Tieto služby predstavujú 25 % HDP EÚ a 20 % všetkých pracovných miest a pokrývajú kľúčové odvetvia, ako je doprava, energetika, komunikácia, prístup k vode a sanitácia. Sú však veľmi dôležité aj v oblasti zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb. (dm)

EÚ musí zlepši? prepojenia v oblasti energetickej infraštruktúry medzi susednými ?lenskými štátmi

Cezhraničné toky energie sú kľúčom k dodávkam elektriny a plynu do rôznych členských štátov EÚ. To znamená, že energetická infraštruktúra sa musí zmodernizovať prostredníctvom prepojení medzi susednými krajinami, aby sa zvýšila udržateľná energetická kapacita Únie.

V stanovisku, ktoré si vyžiadalo belgické predsedníctvo Rady EÚ a ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí 18. januára 2024, zaujal EHSV k tejto otázke jasný postoj.

EÚ by mala venovať osobitnú pozornosť rozvoju sietí a musia sa vynaložiť značné investície na stimuláciu európskeho hospodárstva a vytváranie kvalitných pracovných miest, ktoré budú ohľaduplné k životnému prostrediu.

„V EHSV sa domnievame, že na to, aby sa mohla dosiahnuť zelená transformácia a strategická energetická autonómia, sa budú musieť vykonať štrukturálne zmeny v energetickom systéme," uviedol predseda EHSV **Oliver Röpke** počas diskusie v súvislosti s prijatím stanoviska.

Belgická ministerka energetiky **Tinne Van der Straeten** zdôraznila, že prechod na čistú energiu, ktorý podnietila klimatická kríza, je v súčasnosti hospodárskou a bezpečnostnou nevyhnutnosťou a že prepojenia umožňujú vytvoriť flexibilnejší systém, ktorý by mohol vyvážiť geografické rozdiely vo výrobe veternej a slnečnej energie.

„Ambície Európy v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v súčasnosti presahujú jej plány v oblasti infraštruktúry, a preto potrebujeme túto transeurópsku infraštruktúru rýchlo dobudovať. A musí byť nákladovo efektívna, bezpečná, udržateľná a flexibilná," dodala ministerka. (mp)

EHSV vyzýva na spoluprácu v záujme ú?inného zavedenia da?ového systému ústredia v Európe

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) podporuje návrh Komisie na ustanovenie daňového systému ústredia v snahe podporiť rast malých podnikov v EÚ. EHSV vo svojom poradnom stanovisku podporuje dodatočné opatrenia a v záujme účinného vykonávania a informovanosti zdôrazňuje potrebu intenzívnejšej spolupráce medzi Komisiou, členskými štátmi a zástupcami mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP).

Prevažnú väčšinu nefinančných podnikov v EÚ tvoria MSP (99,8 %), ktoré sa významnou mierou podieľajú na zamestnanosti (66,6 %) a pridanej hodnote (56,8 %). Cieľom návrhu Komisie o daňovom systéme ústredia, ktorý je súčasťou širšieho balíka pomoci pre MSP, je zmierniť regulačné zaťaženie a zjednodušiť daňové

postupy pre tieto podniky. EHSV zdôrazňuje, že návrh o daňovom systéme ústredia by sa mal naliehavo prijať, aby sa urýchlil rast mikropodnikov a MSP so zameraním na samostatné MSP zapojené do cezhraničných operácií. Navrhované zníženie je v súlade s cieľom EHSV podporovať prostredie pre dlhodobý rast HDP a zamestnanosti.

EHSV síce podporuje dôraz na samostatné mikropodniky a MSP v počiatočnej fáze, navrhuje ale posúdiť možnosť rozšíriť daňový systém ústredia tak, aby sa do hodnotenia *ex post* po piatich rokoch zahrnuli dcérske spoločnosti, čím sa posilní inkluzívnosť. EHSV uznáva komplementárnosť daňového systému ústredia s návrhom rámca BEFIT, ale podčiarkuje, že je potrebná opatrnosť, aby sa predišlo nezrovnalostiam v právnom rámci. Zásadný význam pre úspech daňového systému ústredia má spolupráca medzi daňovými orgánmi v členských štátoch, a preto EHSV na ňu vyzýva v záujme zaistenia riadneho vykonávania tohto systému. Zároveň naliehavo žiada členské štáty, aby čo najrýchlejšie prispôsobili informačné systémy a zvyšovali informovanosť mikropodnikov a MSP. (tk)

Dodržiavanie klimatických záväzkov podporuje mier a bezpe?nos?

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) sa na svojom januárovom plenárnom zasadnutí zaoberal vplyvom zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia na mier, bezpečnosť a obranu. Zdôraznil pritom naliehavú potrebu investovať do vytvárania odolných reakcií na tieto globálne výzvy.

Vzhľadom na to, že základným poslaním európskeho projektu je podporovať a udržiavať mier, musí Európa zintenzívniť svoje úsilie o jeho budovanie.

EHSV vo svojom stanovisku zdôrazňuje, že podpora mieru je neoddeliteľne spojená s ochranou a presadzovaním základných práv a demokracie. Zastáva preto názor, že je nevyhnutné naďalej začleňovať prepojenie medzi klímou a bezpečnosťou do vonkajších politík EÚ. Malo by sa to dosiahnuť vytvorením proaktívnych rozhraní medzi inštitúciami zodpovednými za vonkajšie vzťahy, vnútornou súdržnosťou EÚ a bezpečnostnými a obrannými službami členských štátov. Pojem „prepojenie medzi klímou a bezpečnosťou“ sa vzťahuje na vplyv zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia na mier, bezpečnosť a obranu.

Podľa členky EHSV a spravodajkyne tohto stanoviska **Ozlem Yildirim** „EHSV tiež navrhuje osobitné opatrenia na účinné predvídanie, a to investovaním do vytvárania odolných reakcií, prípravou európskych rozhodovacích procesov na napätia v budúcnosti a predovšetkým vypracovaním skutočnej európskej stratégie pre tieto otázky. Veľký význam z hľadiska prevencie má aj rýchle a účinné dodržiavanie záväzkov v oblasti klímy všetkými stranami.“

Návrh Európskej komisie zohľadňuje vzťah medzi klímou a bezpečnosťou. EHSV sa však domnieva, že v tomto dokumente nie je problematika úplne jasne vymedzená z geografického, politického ani vojenského hľadiska. Nezohľadňuje sa v ňom totiž meniaci sa charakter tohto prepojenia, teda možné zhoršenie situácie a následný vznik vážneho napätia medzi členskými štátmi. Komisia a členské štáty musia preto viesť stály osobitný dialóg o prepojení klímy a bezpečnosti. (at)

Príležitos? pre európske vodohospodárstvo: Modrá dohoda EÚ nadobúda pred európskymi vo?bami vä ?ší význam

Výzva Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na prijatie modrej dohody EÚ získava čoraz väčšiu podporu od tvorcov politík a občianskej spoločnosti. Dôvodom tohto záujmu je skutočnosť, že sa stále viac uznáva naliehavosť riešenia nedostatku vody a potenciál modrej dohody poskytnúť komplexné riešenie.

Na nedávnom podujatí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) sa stretli kľúčové zainteresované strany, aby diskutovali o modrej dohode a jej potenciáli zmeniť postupy v oblasti vodohospodárstva na celom kontinente so zameraním na povodia.

„Čelíme vodnej kríze nevídaného rozsahu," vyhlásil predseda EHSV **Oliver Röpke** a v súvislosti s nadchádzajúcimi júnovými voľbami do Európskeho parlamentu pripomenul, že voda je téma, ktorá sa týka každého občana. „Ako budú rozhodovacie orgány EÚ riešiť problematiku vody a budúce výzvy? Je načase položiť tieto otázky."

Výzvu na komplexné riešenie zopakovala aj poslankyňa EP **Pernille Weiss**, ktorá sa zasadzuje za vytvorenie osobitného fondu na transformáciu vodného hospodárstva na podporu podnikov a komunít pri prechode na udržateľné vodohospodárske postupy. Osobitný spravodajca OSN **Pedro Arrojo-Agudo** zdôraznil, že nedostatok vody a zmena klímy nepoznajú hranice, a vyzval EÚ, aby sa chopila vedenia pri hľadaní globálneho riešenia vodnej krízy.

Výzva EHSV na prijatie modrej dohody EÚ vyvolala záujem širokého spektra zainteresovaných strán vrátane francúzskej verejnoprospešnej spoločnosti Compagnie Nationale du Rhône (CNR), ktorá spravuje povodie rieky Rhône. Riaditeľ CNR pre vodné zdroje **Eric Divet** sa podelil o úspešné výsledky spoločnosti v oblasti udržateľného vodného hospodárstva a priblížil úsilie o obnovu mokradí, zlepšenie biodiverzity riek a adaptáciu na zmenu klímy.

Očakáva sa, že Európska komisia v nadchádzajúcich mesiacoch predstaví svoju iniciatívu v záujme odolnosti v oblasti vody. EHSV je pripravený spolupracovať s inštitúciami EÚ a zainteresovanými stranami, a tak zaistiť, že jeho návrhy na modrú dohodu EÚ budú súčasťou priorít budúcej Európskej komisie. (gb)

Vedci a ob?ianska spolo?nos? požadujú desa? rozhodných politických opatrení na odvrátenie nezvratných environmentálnych a sociálnych prelomových zmien

V piatej správe o udržateľnom rozvoji Európy (ESDR) sa ukázalo, že súčasným tempom sa EÚ podarí dosiahnuť jednu tretinu cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030. V správe vypracovanej spoločne s občianskou spoločnosťou sa poukazuje na stagnáciu a ústup environmentálnych a sociálnych cieľov v mnohých európskych krajinách, ktoré ešte viac prehlbujú krízy prebiehajúce od roku 2020. Ciele udržateľného rozvoja sa vzťahujú na oblasti, ako je znižovanie chudoby, nulový hlad, zdravotníctvo, vzdelávanie, rodová rovnosť, opatrenia v oblasti klímy a čistá voda.

Na riešenie tohto problému bolo navrhnutých desať rozhodných politických opatrení na odvrátenie nezvratných environmentálnych a sociálnych prelomových zmien. Na naliehavosť takýchto opatrení sa poukázalo počas podujatia, ktoré spoluorganizovali sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie (NAT) Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) a Sieť OSN pre riešenia udržateľného rozvoja (SDSN). Cieľom správy je usmerniť EÚ pri posilňovaní jej vedúceho postavenia v oblasti cieľov udržateľného rozvoja pred voľbami do Európskeho parlamentu v júni 2024 a samitom o budúcnosti v septembri 2024, ktorý zvolal generálny tajomník OSN.

Rečníci na podujatí zdôraznili potrebu okamžitých opatrení do roku 2030 s cieľom zabrániť nezvratným prelomovým zmenám. **Camilla Brückner** z OSN/UNDP, belgická federálna ministerka pre klímu **Zakia Khattabi** a **Petra Petan** z Európskej komisie zdôraznili, že je dôležité naďalej sa zasadzovať za Agendu 2030 a Parížsku dohodu o zmene klímy.

Guillaume Lafortune, podpredseda SDSN OSN, predstavil správu a desať prioritných opatrení zameraných na politické strany, budúci Európsky parlament, budúcu Európsku komisiu, Európsku radu a členské štáty. Vo výzve na prijatie opatrení, ktorú podpísali EHSV a SDSN, sa od európskych lídrov naliehavo žiada, aby spolupracovali na zelenej, sociálnej a medzinárodnej európskej dohode do budúcnosti. **Peter Schmidt**, predseda sekcie NAT v EHSV, zdôraznil, že pre pokrok v Agende 2030 bude mať zásadný význam nasledujúce obdobie šiestich rokov, pričom zdôraznil záväzok EHSV presadzovať inštitúcie EÚ smerom k cieľom udržateľného rozvoja a zmysluplnému zapojeniu občianskej spoločnosti. Výzva na prijatie opatrení má viesť európskych lídrov ku komplexnej európskej dohode v súlade s ekologickými a sociálnymi cieľmi, ktoré presadzuje EHSV. (ks)

© EU/EESC

V d?och 4. – 7. marca nás ?aká Týžde? ob?ianskej spolo?nosti #CivSocWeek

Keďže voľby do Európskeho parlamentu v júni 2024 položia základy pre budúcnosť Európy, EHSV ako inštitucionálny partner občianskej spoločnosti organizuje svoj prvý **Týždeň občianskej spoločnosti** s názvom ***Povstaňte za demokraciu!***

Chceli by ste sa na ňom zúčastniť?

Na tomto podujatí sa stretnú ľudia rôznych vekových skupín a z rôzneho prostredia vrátane mladých ľudí, novinárov a zástupcov inštitúcií EÚ, aby sa zapojili do živej diskusie o otázkach, ktoré ovplyvňujú náš každodenný život a budúcnosť Európy. Budeme sa zaoberať rozličnými hrozbami a výzvami pre

demokratické hodnoty, ako aj tým, čo od budúcich vedúcich predstaviteľov Európy očakáva občianska spoločnosť. Naše návrhy budú následne zapracované do uznesenia EHSV o voľbách a konkrétnych politických návrhov.

V rámci podujatia #CivSocWeek sa uskutoční päť hlavných iniciatív EHSV:

- Dni ob?ianskej spolo?nosti – každoro?né hlavné podujatie, ktoré poukazuje na širokú škálu príspevkov organizovanej ob?ianskej spolo?nosti k budovaniu EÚ, ktorá viac zodpovedá o?akávaniam ob?anov, pokia? ide o k?ú?ové otázky našich demokratických spolo?ností. Cie?om je podpori? vä?šie zapojenie ob?ianskej spolo?nosti do európskeho projektu na všetkých úrovniach,

- De? európskej iniciatívy ob?anov – výro?ná konferencia na vysokej úrovni, ktorá poskytuje fórum a platformu, kde si môžu registrovaní a budúci organizátori európskej iniciatívy ob?anov a zainteresované strany vymie?a? informácie a skúsenosti a prezentova? verejnosti svoje aktivity súvisiace s európskou iniciatívou ob?anov,
- Vaša Európa, váš názor (YEYS) – mládežnícka iniciatíva, ktorá spája mladých ?udí s EÚ z ?lenských štátov, kandidátskych krajín a Spojeného krá?ovstva a inšpiruje ich, aby uplatnili svoje demokratické právo voli?. Prostredníctvom dynamických konzulta?ných stretnutí sa mladí ú?astníci zapoja do diskusií, podporia spoluprácu a dosiahnu konsenzus,
- Cena pre ob?iansku spolo?nos? je cenou, ktorá sa každoro?ne ude?uje za ú?inné, inovatívne a tvorivé projekty realizované ob?ianskou spolo?nos?ou a jednotlivcami. Tento rok sa cenu udelí za iniciatívy podporujúce duševnú pohodu v Európe na individuálnej alebo kolektívnej báze.
- Seminár pre novinárov, na ktorom sa stretávajú novinári z ?lenských štátov, aby sa zapojili do diskusií o stave demokracie v Únii a nadchádzajúcich vo?bách do Európskeho parlamentu a aby sa z prvej ruky oboznámili s ?innos?ou výboru v praxi.

Pripojte sa k nám a nechajte sa inšpirovať našimi seminármi pod vedením odborníkov a politickými diskusiami na vysokej úrovni. Vyjadrite svoje názory na otázky, ktoré budú kľúčové pre nový legislatívny cyklus, a stretnite sa so zástupcami združení občianskej spoločnosti a strojcami zmien z celej Európy!

Navštívte webovú stránku #CivSocWeek a informujte o tomto podujatí!

Ekologické ocenenia EÚ za rok 2024

Prihlášky do súťaže o ekologické ocenenia EÚ za rok 2024 možno podávať od 4. marca 2024.

Ekologickými oceneniami EÚ sa každoročne uznáva excelentnosť v hodnotovom reťazci ekologickej poľnohospodárskej výroby. Tohtoročné slávnostné udelenie ocenení sa uskutoční 23. septembra 2024, v deň ekologickej poľnohospodárskej výroby EÚ.

Celkovo sa udelí osem ocenení v siedmich kategóriách. Odmeňujú sa nimi aktéri hodnotového reťazca ekologickej poľnohospodárskej výroby za výnimočné, inovatívne, udržateľné a inšpirujúce projekty, ktoré predstavujú skutočnú pridanú hodnotu pre ekologickú výrobu a spotrebu. Prvé ekologické ocenenia EÚ boli slávnostne udelené v roku 2022. (ks)

Podávanie prihlášok sa za?ína 4. marca – partnerské podujatia Zeleného týžd?a EÚ 2024 o odolnosti vodných zdrojov

Prihlášky na partnerské podujatia sa môžu podávať od 4. do 17. marca, pričom podujatia sa budú konať od 29. mája do 1. septembra.

Zelený týždeň EÚ každoročne sprevádzajú stovky partnerských podujatí v celej Európe aj mimo nej, ktoré organizujú rôzne inštitúcie, ako napríklad mimovládne organizácie, zástupcovia podnikov, akademická obec, školy a miestne, regionálne a národné správne orgány.

Témou partnerských podujatí v roku 2024 bude **odolnosť vodných zdrojov**. Cieľom je podnietiť celoeurópsku diskusiu o súčasnom stave vodných zdrojov EÚ a o ich budúcnosti s dôrazom na zvyšovanie osvety a presadzovanie pozitívnych riešení založených na spolupráci.

Vítané sú všetky druhy podujatí, od seminárov a verejných diskusií až po výstavy a osvetové podujatia pre rodiny. Aktivity sa môžu uskutočňovať na miestnej, regionálnej, národnej alebo európskej úrovni. Viac informácií a harmonogram nájdete tu.

Keďže jednou z hlavných iniciatív EHSV je modrá dohoda EÚ, výber tejto témy pre partnerské podujatia je dobrou príležitosťou na informovanie o návrhoch predložených vo vyhlásení EÚ o modrej dohode z októbra 2023. V ňom sa vyzýva na novú a ambicióznu stratégiu v oblasti vodných zdrojov pre Európu, ktorá by bola rovnocenná s Európskou zelenou dohodou. (gb)

AKTUALITY SKUPÍN

Jednotný trh EÚ: ?alšia generácia

skupina Zamestnávatelia v EHSV

Vytvorenie európskeho jednotného trhu prinieslo harmonizáciu a vzájomné uznávanie noriem a vďaka tomu môžu dnes podniky predávať svoje výrobky viac ako 450 miliónom ľudí. Tento trh, kde sa realizuje 61 % obchodných transakcií podnikov v rámci EÚ, predstavuje základ hospodárskej prosperity Európy, z čoho majú prospech jej občania, spotrebitelia, pracovníci aj podniky. Európska komisia odhaduje, že vnútorný trh vytvára 25 % hrubého domáceho produktu EÚ.

Nové výzvy, ako je digitálna transformácia a prechod na udržateľnejšie hospodárstvo s nižšími emisiami CO_2, ale aj meniace sa potreby spotrebiteľov, zamestnancov a podnikov a nová geopolitická situácia, si však vyžadujú nové úpravy.

Na to, aby sa mohol jednotný trh ďalej úspešne rozvíjať, je nevyhnutné zlepšiť viaceré aspekty vrátane európskej energetickej a priemyselnej politiky, energetickej únie či bankovej únie. Okrem toho treba vytvoriť priaznivejší rámec pre veľké aj malé podniky, získať väčšiu podporu verejnosti pre európsky projekt, zefektívniť verejné služby a zlepšiť infraštruktúru v oblasti IT, energetiky a dopravy.

Keďže v prvom polroku 2024 majú byť uverejnené dve významné správy bývalých talianskych premiérov Enrica Lettu (o budúcnosti jednotného trhu) a Maria Draghiho (o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti), skupina Zamestnávatelia v EHSV zhrnula svoje kľúčové posolstvá v záujme úspešnej budúcnosti vnútorného trhu EÚ v stručnom dokumente s názvom *EU Single Market: the next generation* (Jednotný trh EÚ: ďalšia generácia).

Novú publikáciu si môžete prečítať tu: europa.eu/!TVmdYg

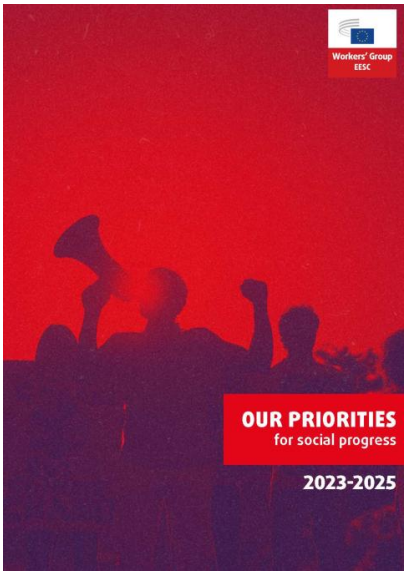

Naše priority v oblasti sociálneho pokroku

Skupina EHSV Pracovníci

V centre politického rozhodovania musia byť vždy záujmy a blaho občanov a pracovníkov. Ide o dôležité ľudské faktory, ktoré by sa mali zohľadniť, pretože iba takto možno zaistiť dôstojné životné podmienky. Vďaka politikám, ktoré zabezpečujú tieto dôstojné podmienky pre všetkých, zvyšujeme dôveru a širokú akceptáciu súčasných a budúcich politických opatrení a predchádzame rozčarovaniu obyvateľstva, ktoré poskytuje živnú pôdu pre pravicový populizmus a extrémizmus.

Tieto dôvody boli základom pre vypracovanie priorít skupiny Pracovníci na roky 2023 – 2025, v ktorých sa budúci lídri EÚ jasne vyzývajú, aby stanovili progresívny program, ktorého jadrom bude sociálnejší a ľudskejší rozmer. Po desaťročiach kríz, na ktoré jednoznačne najviac doplácajú európski občania a pracovníci, dúfame, že diskusia EÚ sa môže opäť posunúť smerom k tomu, na čom skutočne záleží: k sociálnemu pokroku.

Skupina Pracovníci vo svojich prioritách stanovuje víziu Európy, ktorá je nielen sociálna a udržateľná, ale tiež podporuje zásady právneho štátu, ľudské práva, rodovú rovnosť, solidaritu a rozmanitosť. Potrebujeme Európu, ktorej prioritou je potláčanie nerovností, odstránenie chudoby a zvládnutie klimatickej krízy a ktorá zabezpečí spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu a zaručí dôstojnú prácu pre všetkých. Týmto spôsobom najlepšie posilníme našu demokraciu a spoločnosť, ako aj možnosti každého jednotlivca v nej. Dúfame, že táto vízia bude zohľadnená.

Inštitúcie EÚ musia urýchlene zavies? štruktúrovaný ob?iansky dialóg a kona? v súlade s ?lánkom 11 Zmluvy o EÚ

Skupina Organizácie občianskej spoločnosti v EHSV

Európska občianska spoločnosť zaslala 24. januára otvorený list predsedníčke Európskej komisie, predsedníčke Európskeho parlamentu a belgickému predsedníctvu Rady Európskej únie. Jeho signatári naliehavo žiadajú tri hlavné inštitúcie Európskej únie (EÚ) zapojené do rozhodovacieho procesu EÚ, aby prijali **konkrétne opatrenia na zavedenie otvoreného, transparentného a pravidelného dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti** vo všetkých oblastiach politiky, ako sa uvádza v článku 11 Zmluvy o Európskej únii.

Tento otvorený list, ktorý iniciovala skupina Organizácie občianskej spoločnosti Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a organizácia Civil Society Europe, obsahuje konkrétne návrhy, ako takýto občiansky dialóg zaviesť do praxe. Podporilo ho spolu **156 signatárov z 26 členských štátov**. Medzi nich patrí 39 európskych sietí, 85 národných organizácií a 60 členov skupiny EHSV Organizácie občianskej spoločnosti.

Napriek platným právnym ustanoveniam je občiansky dialóg v rámci inštitúcií EÚ i naďalej nesúrodý a nie je štruktúrovaný. Signatári otvoreného listu **#EUCivilDialogueNow** vyzývajú preto inštitúcie EÚ, aby:

- **iniciovali medziinštitucionálnu dohodu o občianskom dialógu,**
- **vytvorili v rámci každej inštitúcie pozície vedúcich pracovníkov zodpovedných za vzťahy s občianskou spoločnosťou,**
- **podporovali a presadzovali rozsiahlejšiu spoluprácu medzi občianskymi a sociálnymi aktérmi,**

pričom by mali vychádzať z odporúčaní Konferencie o budúcnosti Európy. Prvým krokom by mohlo byť podľa signatárov oznámenie o posilnení občianskeho dialógu na úrovni EÚ.

Otvorený list je k dispozícii v 24 jazykoch na adrese: https://www.eesc.europa.eu/sk/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now/open-letter.

Viac informácií možno nájsť v tlačovej správe o otvorenom liste, ktorá je k dispozícii v 24 jazykoch na adrese: https://www.eesc.europa.eu/sk/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now.

Redak?ná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto ?ísla prispeli

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Agata Berdys '(ab)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2024